

Številka: U-I-152/17-13

Datum: 6. 12. 2017

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem z zahtevo Varuha človekovih pravic, na seji 6. decembra 2017

sklenilo:

Predlog, naj se do končne odločitve Ustavnega sodišča zadrži izvrševanje prvega do šestega odstavka in osmega odstavka 112.a člena, četrtega odstavka 113. člena in tretje alineje drugega odstavka 114.a člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13, 23/15 – popr. in 10/17), se zavrne.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Predlagatelj izpodbija določbe Zakona o nalogah in pooblastilih policije (v nadaljevanju ZNPPol), ki urejajo: a) zbiranje podatkov o potnikih v letalskem prometu (112.a člen ZNPPol), b) uporabo tehničnih sredstev za optično prepoznavo registrskih tablic (četrti odstavek 113. člena ZNPPol) in c) uporabo brezpilotnih zrakoplovov zaradi opravljanja policijskih nalog, in sicer za dokazovanje kaznivih dejanj in prekrškov ter identificiranje kršiteljev oziroma storilcev (tretja alineja drugega odstavka 114.a člena ZNPPol). Izpodbijani ureditvi očita kršitev 2., 32., 35. in 38. člena Ustave, 8. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – v nadaljevanju EKČP) in 2. člena Protokola št. 4 h EKČP.

2. Predlaga, naj Ustavno sodišče do končne odločitve zadrži izvrševanje vseh izpodbijanih določb. Zatrjuje, da bi z njihovim izvrševanjem, če bi se ugotovilo, da so protiustavne, lahko nastale težko popravljive posledice. Morebitne škodljive posledice, ki bi nastale, če se morebiti ustavnoskladne izpodbijane določbe začasno ne bi izvrševale, pa po mnenju predlagatelja ne odtehtajo škodljivih posledic zaradi izvrševanja izpodbijanih določb.

3. Državni zbor je odgovoril na predlog za zadržanje izvrševanja izpodbijane ureditve. Predlaga zavrnitev predloga. Opozarja, da predlagatelj ni konkretiziral škodljivih posledic, ki naj bi nastale z izvrševanjem izpodbijanega predpisa, in tudi ne škodljivih posledic, ki naj bi nastale zaradi začasnega zadržanja izvrševanja izpodbijanega predpisa.

4. Mnenje o predlogu je dala Vlada. Meni, da je predlog za zadržanje izvrševanja neutemeljen. Zadržanje izvrševanja 112.a člena ZNPPol bi lahko pomenilo težko popravljive škodljive posledice na ravni Evropske unije (v nadaljevanju EU) kot tudi na nacionalni ravni. Opozarja, da bi to pomenilo manjšo učinkovitost policije pri zagotavljanju varnosti v boju zoper hujše oblike kriminala. Glede zadržanja izvrševanja četrtega odstavka 113. člena ZNPPol Vlada navaja, da bi to pomenilo težko popravljive škodljive posledice, ker bi policisti brez tega ukrepa ne imeli možnosti pravočasno izločiti iz prometa voznika brez vozniškega dovoljenja ali izločiti neregistriranega vozila. Zadržanje izvajanja tretje alineje drugega odstavka 114.a člena ZNPPol pa pomeni, da policisti dokazov, ki bi jih lahko pridobili na tej podlagi, v nadaljnjih postopkih ne bi smeli uporabiti (prehod čez državno mejo ali pri spremljanju javnih zbiranj). Vlada opozarja, da se ta ukrep ne uporablja za preventivno delovanje policije oziroma množično zbiranje osebnih podatkov.

B.

5. Na podlagi prvega odstavka 39. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) sme Ustavno sodišče do končne odločitve v celoti ali delno zadržati izvršitev zakona, če bi zaradi njegovega izvrševanja lahko nastale težko popravljive škodljive posledice. Kadar Ustavno sodišče odloča o zadržanju izvrševanja izpodbijanega predpisa, vselej tehta med škodljivimi posledicami, ki bi jih povzročilo izvrševanje morebiti protiustavnega predpisa, in med škodljivimi posledicami, ki bi nastale, če se morebiti ustavnoskladne izpodbijane določbe začasno ne bi izvrševale.

6. Po ustaljeni ustavnosodni presoji pomeni vsako zbiranje in obdelovanje osebnih podatkov poseg v pravico do varstva osebnih podatkov.¹ Vendar to samo po sebi še ne utemelji nastanka težko popravljivih škodljivih posledic. Toda v obravnavanem primeru je treba upoštevati, da bi se policija lahko seznanila s številnimi podatki iz zasebnega življenja posameznikov, ti podatki pa so lahko podlaga za nadaljnje invazivne posege države v človekove pravice in temeljne svoboščine. Iz izpodbijane ureditve je že na tej stopnji preizkusa tudi očitno, da se lahko nanaša na obdelavo osebnih podatkov širokega kroga posameznikov, česar pri presoji o nastanku težko popravljivih posledic ukrepa, ki se izpodbija, ni mogoče zanemariti. Zato Ustavno sodišče ob predpostavki, da bi se v

¹ Odločba Ustavnega sodišča št. U-I-238/99 z dne 9. 11. 2000 (Uradni list RS, št. 113/2000, in OdlUS IX, 257).

ustavnosodni presoji izkazala neskladnost izpodbijanih določb z Ustavo, ocenjuje, da bi nadaljnje izvrševanje izpodbijanih določb lahko povzročilo težko popravljive posledice.

7. Vendar bi lahko nastale težko popravljive škodljive posledice tudi, če bi se zadržalo izvrševanje izpodbijanih določb, pa bi se v ustavnosodni presoji izkazalo, da te niso protiustavne. Kot navaja Vlada, bi zadržanje izvrševanja 112.a člena ZNPPol lahko pomenilo težko popravljive škodljive posledice tako na ravni EU kot tudi na nacionalni ravni, ker bi se zmanjšala učinkovitost policije pri zagotavljanju varnosti v boju zoper hujše oblike kriminala. Nadalje navaja, da bi zaradi zadržanja izvrševanja ukrepa optične prepoznave registrskih tablic (četrti odstavek 113. člena ZNPPol) lahko nastale težko popravljive škodljive posledice, ker policija ne bi mogla pravočasno preprečiti hujših kršitev cestnoprometnih in drugih predpisov, ki lahko pripeljejo do storitve hudih kaznivih dejanj. Tudi glede zadržanja izvrševanja tretje alineje drugega odstavka 114.a člena ZNPPol navaja, da bi to vplivalo na varnost, ker kaznivih dejanj, ki bi jih zaznali na tej podlagi, policija sicer ne bi mogla pravočasno odkriti. Na podlagi teh navedb Ustavno sodišče ocenjuje, da bi tudi zadržanje izvrševanja morebiti ustavnoskladnih izpodbijanih določb lahko povzročilo težko popravljive škodljive posledice zaradi zmanjšanja možnosti policije zagotavljati varnost posameznikom in skupnosti.

8. Glede na navedeno Ustavno sodišče ugotavlja, da tako v primeru nadaljnega izvrševanja morebiti protiustavnih izpodbijanih določb kot v primeru zadržanja njihovega izvrševanja lahko nastanejo primerljive težko popravljive škodljive posledice. Zato je Ustavno sodišče zavrnilo predlog za zadržanje izvrševanja izpodbijanih določb. Sklenilo je, da bo zadevo obravnavalo absolutno prednostno.

C.

9. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi drugega odstavka 39. člena ZUstS in tretje alineje tretjega odstavka v zvezi s petim odstavkom 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar in dr. Marijan Pavčnik. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica

RS
US